

Hộp khoai tây chiên “thanh khiết”

Các bạn thân mến,

Hôm nọ có dịp đưa con gái của người bạn cùng quê đi mua sắm chút đỉnh. Cháu mới sang Đức theo diện tu học thêm sau khi xong đại học. Chạy mẹ có cơ sở làm ăn nên cũng có phương tiện để dãi cho con ra nước ngoài vừa thực tập, vừa học thêm, vừa đầu tư cho tương lai của con sau này khi về lại nước nhà với nhãn hiệu „có đi học và kinh nghiệm nước ngoài“ sẽ được trọng vọng, chú ý và nâng đỡ nhiều hơn. Nghĩ mà tội nghiệp cho các sinh viên con nhà nghèo.

Thấy cô bé mua sắm rất tự nhiên, không nghĩ suy, tôi hay hỏi dò: „món này có quá đắt không con? Có đủ tiền mua không? Có cần phải đồ xịn quá không? Áo này tuy không phải là đồ hiệu sang, nhưng con mặc vừa và đẹp lắm, giá lại phải chăng mà.....“ cô bé hồn nhiên nói: „không sao đâu Dì, ba má có chuyển vô tài khoản con đủ mà, dặn con là cứ xài thoải mái !“ tôi nghe mà buồn buồn trong bụng. Sinh viên thời bây giờ vật chất dư thừa hơn cái thuở sinh viên của mình hồi bốn mươi mấy năm về trước....

Ai đã có một thời sinh viên, nhất là sinh viên du học, sẽ phải công nhận là thời ấy là một thời rất đẹp, rất đặc biệt của một đời người, thật nhiều mơ mộng nhưng cũng rất nhiều lo toan nếu kính tế gia đình không được dồi dào cho lắm. Gần hai năm đầu nương tựa vào gia đình, nhưng sau đó tôi xin bên nhà ngưng giúp đỡ tài chánh, để tiền đó mà lo cho các em. Nhờ học khá, tôi xin được học bổng nhỏ của hội nhà thờ, tận dụng đi làm thêm vào những dịp nghỉ hè – trung bình 6 tuần vào mùa xuân và 6 tuần của mùa thu – nhờ vậy mà tôi trang trải được mọi chi phí ăn ở, học hành cho các lục cá nguyệt tiếp. Thấy tôi ở khu cư xá sinh viên gần bên nhà thương, ông thầy người đức giao cho tôi chìa khóa phòng thí nghiệm để mỗi tuần 1 đến 2 lần buổi tối có thì giờ, tôi đến rửa các ống thử nghiệm bằng thủy tinh đã bẩn, sấy hấp, khử trùng cẩn thận để được sử dụng lại. loay hoay mỗi giờ tôi cũng được ông trả cho 10 đức mã – mỗi tuần tôi cũng có được 40 đến 50 đồng mua sắm này nọ hoặc làm từ thiện.

Đôi khi các ống thí nghiệm dơ nhiều quá, ông thầy kiếm tôi hay tìm cách nhấn lại để tôi phải thu xếp đến ngay chiều đó (hồi xưa làm gì có máy điện thoại cầm tay để liên lạc nhanh chóng như bây giờ) Sau giờ học, tôi không về cư xá mà đi thẳng qua phòng thí nghiệm ngay và để tiết kiệm thì giờ, tôi hay ghé vô xe bán thức ăn ở góc đường, ông bán hàng cũng hơi trọng tuổi, nhưng rất điềm đạm; cái xe tiệm của ông gọn sạch chuyên bán cho khách qua lại các món ăn nhanh

ăn liền, đứng ngay quầy ăn hay vừa đi vừa thưởng thức vì ông không có bàn ghế chi hết. Món mà tôi thích nhất của ông là khoai tây chiên nóng và một cái vuột luộc có thêm chút nước chấm cà chua. Cũng tạm dần bụng cho đến tối về cư xá sau vài giờ làm việc. Có thể nói tôi là bạn hàng trung thành của ông, ông bảo tôi gọi ông là Peter, tôi cũng xưng tên tôi, nhưng ông hay gọi đùa là cô Mao mỗi khi gặp tôi, ông run run hàm râu nói: „tên cô tôi khó phát âm quá, thôi tôi gọi cô là cô Mao (Fräulein Mao) cho gọn, tại tôi chỉ biết có Mao Zê Tung mà thôi. Tôi chỉ gạt đầu mỉm cười nheo mắt với ông mà thôi. Gọi là gì cũng được!

Dòng đời xuôi ngược, tôi cảm nhận được sự ân cần của ông mỗi khi tôi đến kiếm ăn, có ông rồi tôi làm biếng nấu cơm, ông niềm nở và hỏi thăm thân thể tôi nhiều hơn, một hôm gần cuối tháng, cạn tiền, đến xe hàng của ông mà trong túi chỉ có vón vụn 2 đồng tiền cắc, nhưng trong bụng thì lại còn cào, tôi thưa với ông là hôm nay tôi chỉ ăn khoai chiên thôi và sẽ không ăn thịt vì tôi theo đạo Phật, hôm nay là ngày tôi ăn chay. Ông cười hiền quay qua bếp, lấy khoai mới cho vô cái vỉ lưới riêng, chiên trong chảo dầu bên cạnh cái chảo ông đang dùng, hôm đó tôi phải đợi lâu hơn vì chảo dầu mà ông chiên khoai cho tôi còn mới, chưa được sử dụng đến; tôi cũng kiên nhẫn đợi, không thắc mắc chi hết vì nghĩ là ông có lý lẽ của ông, khi khoai đã chín vàng thơm phứt, ông cẩn thận cho vào hộp rồi ông mở chai sốt cà chua mới chế lên khoai, vừa làm ông vừa nói: „tôi có đọc sách, người theo đạo Phật như cô hay ăn chay, biết ăn chay là tốt lắm, đỡ bệnh tật mà còn được phước, tôi biết, ăn chay là không được dính vô thức ăn mặn, phải sử dụng đồ riêng, nên tôi chiên cho cô khoai trong dầu mới sạch và xài chai sốt cà mới nè! Cuộc sống bề bộn này đôi khi không mấy sạch sẽ, giữ gìn được một chút thì vẫn hay hơn, tốt hơn phải không cô?“ Hộp khoai chiều hôm đó rất ngon và làm tôi có nhiều suy tưởng: phong cách ông làm hộp khoai cho tôi cũng không có gì quá khác lạ hay tốn kém chi, nhưng sự trân trọng của ông khi chiên khoai, để ý đến những chi tiết đụng chạm với món mặn...để cho tôi có một hộp khoai chiên „thanh khiết“ như ông nghĩ một cách giản đơn, sự phân biệt rõ ràng giữa chay và mặn hay chính cái tâm trong sạch đã xóa đi bao ô nhiễm của đời thường. Hành động ấy giúp tôi càng hiểu thật sâu và đầy đủ ý nghĩa của cái đẹp trong cuộc sống, đó là cái mà mọi người, ai ai cũng có thể dễ dàng mang đến cho nhau.

Hơn 40 năm nay, hộp khoai tây chiên “thanh khiết” của ông Peter vẫn theo tôi trên mọi nẻo đường, nó là bài học vô cùng quý giá đối với tôi, tôi đã từng chung đụng với những người tốt và những người không tốt. Với tôi đó không phải là vấn đề vì ở đâu cũng vậy, tôi không có sự lựa chọn người này tốt hay kẻ kia xấu mà chơi. Vấn đề là sống làm sao để mình luôn mang đến cho mọi người những

hộp khoai chiên „thanh khiết“ mà ông bạn Peter đã cố gắng cho riêng tôi thưởng nào.

Trở lại chuyện cô bé SV, tôi hiểu phần nào giới trẻ bây giờ hay đua chen, bị ảnh hưởng của đời sống xã hội xa xôi của giới có tiền nên dong ruổi theo vật chất, đôi khi thì quá trốn không biết bao nhiêu cho vừa với nhu cầu cá nhân của mình. Tôi hy vọng, cô sẽ nhận ra cuộc sống chân thật hài hòa, bình yên cho chính mình không dựa vào những thứ bên ngoài, xa cha mẹ, gia đình, chắc chắn cô sẽ có cơ hội tiếp xúc với thế giới bên ngoài để nhận chân giá trị thật sự của con người hạnh phúc là do những yếu tố từ bên trong tạo nên. Điều nay tôi tin rằng cô sẽ có được. Lần đầu tiên khi đến thăm tôi, cô có chút ngạc nhiên vì chúng tôi ăn ở rất thiếu dục, chiếc xe hơi hạng thường, không bóng loáng giúp chúng tôi trong việc đi lại, chuyên chở chút đỉnh, đồ đạc trong nhà không phải là loại mắc tiền, hào nhoáng, bàn ghế, giường tủ xài mấy chục năm không hư....cô phải thốt lên: „Dì dưỡng sống thanh đạm quá, nhưng khung cảnh có chất thiên vị...“ Tôi cười xòa, con bé có tài nói đẹp....Có lẽ cô đã nghe qua một chút về cuộc sống thanh bần của chúng tôi qua lời kể của mẹ ? Tôi hy vọng cách sống của chúng tôi sẽ ảnh hưởng phần nào và chuyển hóa chút gì trong nếp sống tương lai của cô. Cái đó cũng còn tùy thuộc vào tâm tính, nghề nghiệp, môi trường của mỗi người. Vấn đề là sống sao cho sâu sắc, có an nhiên tự tại mà thôi.

Tôi cũng thầm cảm ơn cô, vì nhờ cô, tôi nhớ lại chuyện xưa và có cơ hội chia sẻ cùng các bạn, kỷ niệm đẹp của một thời sinh viên kham nhẫn. Tôi còn nợ ông Peter một ân tình rất cao đẹp, bây giờ chắc là ông đã qua đời rồi, ở đâu đó, chắc ông sẽ cười run hàm râu khi thấy tôi đã và đang trả nợ ông bằng những hộp khoai chiên “thanh khiết” cho bất cứ ai đang cần sự giúp đỡ trong hoàn cảnh và khả năng cho phép của tôi, và tôi luôn tự hứa với ông Peter thân kính, giữ lòng mình luôn được “thanh khiết” trong cái xã hội quá nhiều đụng chạm “chạy mặ” này.

Hiên trúc, hè 2018

Tâm Hải Đức

www.vietnamvanhien.org

